

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstinget. № 212.

72de Møde.

Løvedagen den 8de Juni.

(Forts.)

Blekingberg (fortsat): Jeg finder, at der er noget Betænkeligt i, gennem Lovgivningen at gjøre den Grundsætning gjældende, at Bestyrelsen af de omhandlede Midler saaledes falder bort fra de Autoriteter, hvem den egentlig paahviler, og overdrages til Bestyrelser, der have private Institutioner under deres Ledelse. Det maa vel ogsaa herved paaagtes, at Grundsætningerne i dette Lovforslag ere heelt afvigende fra den almindelige Lovgivnings Principer angaaende Bestyrelsen af Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler, hvorpaa jeg nævner som Beviis, at den Grændse, der er sat i Henseende til Udlaan, er forskjellig i den almindelige Lovgivning om hine Midlers Styrelse og i det foreliggende Lovforslag, navnlig forsaavidt hin skjelner imellem Udlaan paa 1ste Prioritet og paa secundair Prioritet, og giver strengere Forskrifter til at værne om de Midler, som ere satte til Udlaan paa secundair Prioritet, men netop i dette Punkt er der væsentlige Afvigelser i den foreliggende Lov. Imedens det naturligviis maa staae i enhver privat og myndig Mands egen Magt at afgjøre, hvorvidt han vil indlade sig med en Forening af den Beskaffenhed, hvorom her er Tale, troer jeg ikke, at saa store Friheder kunne eller bør indrømmes med Hensyn til Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler. Naar man derfor har villet gennem § 3 aabne Udgang til, at disse Midler uden nogensomhelst Begrændsning kunne sættes i de Gjældsfor- skrivninger, som udstedes af Creditforeninger, har jeg ikke kunnet Andet end finde, at dette ikke vilde være tilraadeligt.

Orsted: Jeg kunde have havt adskillige Bemærkninger at anføre, med Hensyn til de Forventninger, man i Almindelighed gjør sig

om saadanne Creditforeninger, som her ere foreslaaede, og om de Betingelser, hvorunder Creditforeninger kunne give den fornødne Sikkerhed, hvilke Bemærkninger jeg kunde have ledsaget med adskillige historiske Oplysninger om de Creditforeninger, som have været i andre Stater, om hvis Væsen der synes at herse temmelig urigtige Forestillinger hos Mange. Men, da jeg dog ikke vil finde mig besøjet til at erklære mig mod en Lov, væsentlig af det foreslaaede Indhold, har jeg ikke villet udtale mig i en saadan Vidtløftighed, som dette vilde medføre. Her er blot Tale om, at give Vedkommende, der troe at kunne tilveiebringe saadanne Creditforeninger, Leilighed til at gjøre Forsøg derpaa, og dertil behøves visse Privilegier eller Fordele. Men disse ville ikke tilstaaes dem, blot fordi de i Udkastets § 4 nævnte Betingelser ere tilstede, hvorimod der tillige behøves en Undersøgelse af Indenrigsministeren, der ikke er pligtig til at meddele Sanction paa enhver Creditforening, under de Betingelser, der ere nævnte i § 4, men er berettiget til at fordre flere Betryggelser, og han har ogsaa ved sine Foredrag i Folkethinget tydeligt viist, at han erkjender, hvad i denne Henseende endvidere er fornødent. Jeg troer, det vil være urigtigt at nægte dette for en Samling af Borgere, som under de Betingelser, som give nogenlunde rimelig Sikkerhed, gjøre Forsøg paa at afhjælpe den Mangel paa Afgang til Laan i Giendomme, som især finder Sted i visse Dele af Landet, og maaskee kunde i en tilkommende Tid blive mere almindelig, end den har været i den, som ligger nærmest foran os, at det var ubilligt at nægte dem at gjøre et Forsøg og urigtigt at nægte dem Begunstigelser, der ere fornødne, for at et saadant Samfund eller en Creditforening kunde træde i Virksomhed, hvoraf navnlig det, som findes i § 2, a er en aldeles nødvendig Betingelse. Saadanne Creditforeninger kunne blot